

Is dit een mens

Onderstaand gedicht is ingezonden door Joke Kiel met het verzoek het in het meinumner te plaatsen. De schrijver heeft een moeilijke tijd in Auschwitz gehad. Het kan als materiaal dienen om enkele eigenschappen van de mens eens rustig te overdenken.

Gij die veilig leeft
In uw beschutte huizen,
Gij die 's avonds thuis komt
Bij warme spijs en dierbare gezichten:
Bedenkt of dit een man is
Die werkt in de modder
Die geen vrede kent
Die vecht om een stuk brood
Die sterft om een ja of een nee.
Bedenkt of dit een vrouw is
Zonder haar en zonder naam
Zonder herinnering aan wat was
Met lege ogen en koude schoot
Als een kikvors in de winter.
Bedenkt dat dit geweest is;
Ik beveel u deze woorden.
Grift ze in uw hart
Waar ge gaat waar ge staat
Bij het opstaan bij het slapen gaan:
Zegt ze voort aan uw kinderen.
Of uw huis begeve u,
Ziekte verlamme u,
Uw nageslacht wende zich van U

Afzender:
Protestantse Kerkgemeenschap
Watergraafsmeer
Hugo de Vrieslaan 2
1097 ED Amsterdam

*Primo Levi
Vgl. Deuteronomium 6: 6-7*

Enquête

Inmiddels zijn er ruim vijftig vragenlijsten bij de redactie ingeleverd. Af en toe druppelt er nog eentje binnen, maar we gaan ervan uit dat iedereen die wilde reageren dat nu heeft gedaan.

Dan nu dus de verwerking van de vragenlijsten. Alle gegevens zijn al in een kleine database ingevoerd. Volgens zullen we die gegevens op een overzichtelijke manier rangschikken en analyseren.

De volgende stap is op basis van uw mening en ideeën die we binnen de

redactie hebben gevormd, een nieuwe formule voor MeerZicht samen te stellen. Daar hebben we even tijd voor nodig.

We kunnen nu alvast beloven dat de uitwerking van de enquête in het volgende nummer van MeerZicht zal worden geplaatst. Maar of we dan ook de nieuwe formule al hebben uitgewerkt Streven is in ieder geval om dat voor de zomervakantie rond te hebben.

Redactie MeerZicht

Kopij juni

In verband met een korte vakantie moet ik de sluitingsdatum voor het inleveren van kopij voor het juni-nummer zeer strikt hanteren. Kopij die na 15 mei wordt ingeleverd kan helaas niet worden opgenomen. Dit geldt ook voor digitaal aangeleverde kopij.

Ik verzoek u vriendelijk artikelen voor dit nummer liefst vóór de sluitingsdatum in te leveren.

Dick Spijker

Protestantse Kerkgemeenschap Watergraafsmeer

Adres

P/a De Bron
Hugo de Vrieslaan 2
1097 ED Amsterdam

E-mail

kerkenraaddebron@hetnet.nl

Internet

www.kerkdebron.org

Predikanten

Ds. C.H.W. van den Berg
Middenweg 197
692 80 89

Ds. B.A. Venemans
Hugo de Vrieslaan 4
665 68 31

Kerkelijk bureau

Gereformeerd
Guus Westra
Avogadrostraat 8 hs
692 29 15

westra230@zonnet.nl

Hervormd

Hugo de Vrieslaan 2
dinsdagen 09.00 - 12.00 uur
665 55 32 (kantooruren)
665 30 35 / 693 78 13
(spoedzaken)

Gironummers

Ger. Kerk Watergraafsmeer
511 10 71

Hervormde Gemeente
Amsterdam- Watergraafsmeer
461 209 (vrijwillige
bijdragen)

31 628 (giften, etc)
Diakonie Ger. Kerk W'graafsmeer
393 56 23

Diakonie Hervormde Gemeente
Amsterdam-

Watergraafsmeer
462 20 84 of 152 74 04

Meer-Zicht

477 34 00
Kerkblad MeerZicht

Meer-Zicht is het maandblad van de Protestantse Kerkgemeenschap Watergraafsmeer. Het is een platform voor berichten, meningen en achtergronden.

Meer-Zicht wordt verzonden aan gemeentelieden en verschijnt steeds op de eerste vrijdag van de maand.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen te wijzigen, in te korten of in het geheel niet te plaatsen.

Redactie en vormgeving

Ditty Peeters
Fraunhoferstraat 27

Henk de Waard
Mendelhof 13-2

Henk van Hunnik
Oogststraat 69 hs

Dick Spijker
Laplacestraat 80-1

E-mail:

dickspijker@xs4all.nl

MeerZicht wordt in digitale vorm gepubliceerd op
www.kerkdebron.org

Abonnementenadministratie

Zie: kerkelijk bureau

**Kopij nummer 6
15 mei2006**

In een van de gespreksgroepen lezen en bespreken we het boekje 'ietsisme' van Gijs Dingemans. Dit boekje heeft sterk de aandacht getrokken. Er is zelfs al een boekje met lezingen over het boekje van Dingemans verschenen (In iets geloven. ietsisme en het christelijk geloof). Die lezingen zijn gehouden op een congres in Leiden. Wat houdt 'ietsisme' of 'ietsisme' in? In gesprekken merk ik vaak sympathie voor de gedachte dat er 'iets' is of 'iets'. Is dat geloven met of zonder God? Daarover geef ik wat informatie door.

Ietsisme – geloven met of zonder God

Plasterk

Plasterk bracht de term 'ietsisme' in de roulatie in een van zijn gesproken columns van het veel bekeken televisieprogramma op de zondagmorgen Buitenhof. Inmiddels heeft de term binnen enkele jaren dus zijn weg gevonden naar de titel van een boek van een christelijk theoloog. En wat blijkt: het ene ietsisme is het andere niet. Voor Ronald Plasterk houden ietsisten er een vrijblijvend en daarmee nietszeggend religieus geloof op na. Het iets is een vrijwel leeg begrip. Ietsisten zijn gelovigen van je-weet-maar-nooit. Ze houden vast aan iets goddelijks of heiligs vast uit nostalgische of esthetische motieven. Maar hun geloof in het iets verplicht tot niets. Plasterk lijkt te suggereren dat ietsisten mensen zijn die uit onzekerheid en lafheid hun eigen feitelijke atheïsme niet willen toegeven. Zij durven de laatste stap naar het illusievolle atheïsme niet te doen.

Dingemans

In de visie van Gijs Dingemans krijgt het ietsisme een positieve inhoud. Hij schrijft aan het slot van zijn boek: 'Ik geloof inderdaad dat er 'iets' is dat ons op indrukwekkende en overweldigende wijze omvat, aanspreekt, beïnvloedt en uitdaagt. Een onvoorstelbare kracht, een Energieveld. Voorzichtig heb ik dat mysterie een naam proberen te geven: 'de Onnoembare', de 'Heilige', de 'Aanwezige', of de goddelijke Geest.' Dingemans begroet het ietsisme als

een weldadige reactie op een doorgesloten secularisatie en een heilzaam tegengif tegen een zich breed makende rationalistische moderniteit. Hij ziet in het ietsisme ook kansen voor het broodnodige gesprek tussen de godsdiensten. Voor hem is het ietsisme 'het geloof van alle tijden.' Verder biedt het de christelijke kerk kansen om overbodige dogmatische ballast overboord te gooien en de spiritualiteit te vernieuwen. En ook de Islam kan volgens hem wel een 'scheut relativerend ietsisme' gebruiken.

Kune Biezeveld

De Leidse theologe Kune Biezeveld reageerde afwijzend op het ietsisme. In tegenstelling tot Dingemans, beschouwt Biezeveld ietsisme niet als vorm van religie. Daarvoor houdt het te weinig rekening met iets bovennatuurlijks, vindt zij. „In religie gaat het naar mijn overtuiging om geraakt worden door iets dat onze werkelijkheid te boven gaat en anderzijds openbreekt”, aldus Biezeveld. „Religie brengt iets teweeg: vreugde, troost, of moed.” Dat mist zij bij ietsisten. „Religie is nooit alleen het resultaat van eigen overwegingen, laat staan eigen rationaliteit. Religie is reageren op iets dat je treft.” Dat ietsisten blijven bij hun geloof in 'iets' en niet in een god geloven, kan volgens haar overigens ook voortkomen uit geestelijke luiheid. „Maar ook uit een afkeer van theologie waarin het allemaal zo overduidelijk is geformuleerd, of

misschien eerder van theologen die het allemaal zo goed weten. Vooral wat God wel en niet doet.”

Theo de Boer

De filosoof Theo de Boer, emeritus hoogleraar wijsbegeerte aan de Vrije Universiteit, voerde in Leiden juist een pleidooi om bepaalde christelijke opvattingen los te laten, om zo de ietsisten tegemoet te komen. Vooral het idee dat God een persoon is, iemand met „mensachtige trekken”, is volgens hem voor veel mensen bedreigend. Een persoon die 'alles wil' en 'alles weet' wordt als bedreigend ervaren. Dit is, denk ik, de reden waarom filosofen zich meer thuis voelen bij iets. „Dat 'iets' hoeft wat hem betreft echter niet per se een „vage natuurkracht” te zijn. „'Iets' waar ik prima in kan geloven, is bijvoorbeeld 'het Koninkrijk Gods en zijn gerechtigheid', de liturgie, of in het idee van een tent der samenkomst: het kerkgebouw”, aldus de filosoof. Hij pleitte er dus voor God, en de kerkelijke traditie te 'ontpersonaliseren', om die zodoende aantrekkelijker te maken voor ietsisten.

Marjoleine de Vos

De reacties op het congres in Leiden waren overwegend negatief. Een uitzondering vormde de NRC-journaliste en dichteres Marjoleine de Vos, die zelf ook wel ietsist wordt genoemd. Ietsisme is volgens haar niet meer dan een manier om te zeggen: „Ik ben niet christelijk, ik

ben geen gelovige, maar ik ben ook geen atheïst. Ik weet het wel gewoon niet precies.' Misschien is er 'een mysterie dat onze werkelijkheid draagt'. „Ietsisme is, denk ik, een ander woord voor 'zoekend'.”

Wie serieus werk wil maken van ietsisme, moet zich om te beginnen ontvankelijk tonen voor zaken als levenskracht, liefde, heiliging van het leven, vindt De Vos. „Voor al dat soort dingen kan het woord 'god' dienen en dat betekent dan ongeveer 'iets', maar een naam is zo ontzettend veel prettiger te gebruiken dan zo'n niksig woordje als iets. Dus god.”

Volgens De Vos heeft het ook voor wie niet christelijk en niet gelovig is zin om van God te spreken en religieuze verhalen te vertellen. „Niet omdat ze ons iets leren over een wezen ver weg, maar omdat de verhalen zelf iets laten zien en ervaren wat op geen enkele andere manier te ervaren is.”

Nogmaals Gijs Dingemans

Gijs Dingemans was ook naar het congres gekomen. Hij bleef het ietsisme positief duiden. „Iets is beter dan niets. Ik zie het niets, en het 'nietsisme' als ernstige bedreigingen van ons bestaan. Ik schrik terug voor het bedreigende niets van de chaotiserende machten in de wereld, het verwoestende niets van het anarchisme, het fascisme, de blinde emoties.”

Uiteindelijk is dit het niets van de dood, vindt Dingemans. „Het oneindige niets achter het toeval waarin de natuurwetenschappers ons willen laten geloven.”

Dat er, te midden van dat 'nietsisme', mensen opstaan die verklaren in 'iets' te geloven, in een hogere macht, vindt hij verheugend. „Ik moet er niet aan denken, dat wij niet alleen omringd worden door het dreigende niets, maar dat ons leven er ook door wordt beheerst.”

Dingemans gaf toe dat hij sommige ietsisten wellicht tekortdoet als hij

zegt dat zij misschien ooit bij het christendom zullen uitkomen. Maar toch. Ietsisten zullen ook op zoek gaan, verwacht hij: „Je gaat woorden zoeken, nieuwe woorden, om het 'iets' te duiden en in te passen in je leven”, aldus Dingemans.

Ietsisme is meer dan een voorbijgaande mode. Het ietsisme is er nog maar net, maar er bestaan al uiteenlopende opvattingen over. Een kleine of een grote letter i/l maken een wereld van verschil. Op de schrijfwijze kan je toch je lelijk bekijken. Dingemans schrijft 'ietsisme' maar bedoelt 'ietsisme'.

Is ietsisme/Ietsisme een voorbijgaande mode? De gebleken interesse in dit thema geeft een duidelijk signaal af: religie zal er wel blijven, maar we hebben moeite er iets/Iets van te maken dat de mensen breed aanspreekt.

Cornelis H.W. van den Berg

Mensen

In memoriam

Gijsbertha Zijp-Kooij

Op 12 april overleed in het OLVG mevrouw Zijp-Kooij. Zij was 85 jaar. Fantastische moeder, schoonmoeder en oma 'Ajax', zo typeert de familie haar.

Mevrouw Zijp woonde sinds 1999 in De Open Hof, waarvan zij genoot. Ze ging haar eigen gang, deed mee aan de spelletjes, ging de laatste tijd naar de dagopvang om zich overdag minder alleen te voelen.

In haar goede jaren was zij actief, samen met haar man, in de wereld van het voetballen. Maar haar leven werd ook gekenmerkt door veel verlies. Dat droeg ze dapper.

In haar papieren vond haar dochter het gedicht "Voetstappen langs het strand....". als het ware een gesprek tussen een mens en God. Dit gedicht eindigt met de woorden: 'mijn kind, toen jij het moeilijk had toen heb ik jou gedragen.....'

Zo heeft mevrouw Zijp dit in haar leven ervaren. Ze sprak er niet over.

Onder grote belangstelling hebben wij woensdagmiddag 19 april in de aula van De Nieuwe Ooster haar leven herdacht. Haar dochter en kleindochter vertelden persoonlijke verhalen, we hebben gezongen en gebeden en haar daarna begeleid naar haar laatste rustplaats. Dat ze mag rusten in vrede.

*Marja van Gaalen-van Veen
Pastor Zorgcentrum De Open Hof*

In memoriam

Ds H.A. Visser

Op 28 maart is in Hilversum ds H.A. (Hennie) Visser overleden, in de leeftijd van 94 jaar. Bij velen was hij bekend en geliefd als de radiodirectie van het programma Onder de Hoogtezon. Van 1949 tot 1976 was hij predikant van de Westerkerk. Daarvoor was hij predikant in de Hervormde Gemeente in de Watergraafsmeer, waar hij in 1944 werd beroepen. In de hongerwinter heeft hij samen met Zuster van den Brink ervoor gezorgd, dat kinderen naar

het platteland werden gezonden, waar meer voedsel was dan in de stad. Ook organiseerde hij voedseltransporten vanuit zijn vorige gemeentes Raalte en Angerlo naar de Watergraafsmeer. De consistorie van de kerk, toen nog Emmakerk geheten, diende daarbij als opslagruimte en uitdeelpunt. Wij gedenken hem met respect, met name voor wat hij in deze moeilijke tijd voor de gemeente toen heeft gedaan.

B.A.V.

In memoriam

Ds P.W. Spruijt

Ook op 28 maart is in Amsterdam ds Petrus Wilhelmus Spruijt overleden in de leeftijd van 94 jaar. Hij was van 1950 tot zijn emeritaat in 1976 predikant van de nu niet meer bestaande Koepelkerk bij het Leidseplein. Bij onze gemeenteleden is hij vooral bekend als de geestelijk verzorger van De Open Hof, waar hij na zijn emeritaat gewerkt heeft tot 1992. Hij bezocht er de bewoners, ook als ze

in het ziekenhuis waren opgenomen, en hij leidde er een gesprekskring. Omdat De Open Hof nauw met onze gemeente is verbonden, preekte hij ook regelmatig in de Emmakerk. De feestelijke dienst bij het 25-jarig bestaan van De Open Hof in september 1991 hebben we nog samen gedaan. Wij gedenken hem met dankbaarheid voor wat hij voor de mensen in en rond De Open Hof heeft betekend.

B.A.V.

In memoriam

Mevr. J.H. Buttstedt

Op 12 april is in haar huis aan de Middenweg overleden Johanna Hillegonda Buttstedt, in de leeftijd van 86 jaar.

De laatste jaren waren moeilijk voor haar, omdat haar gezondheid steeds minder werd. Zij heeft vorig jaar maandenlang in het AMC gelegen, en zij was blij dat zij daarna weer terug kon naar haar vertrouwde omgeving. Ondanks alle goed hulp die zij thuis kreeg van de wijkverpleging en van haar nichtjes had zij er moeite mee dat zij afhankelijk was geworden. Want zij is altijd een sterke vrouw geweest, efficiënt en accuraat in haar werk, en actief betrokken bij het welzijn van de stad en het stadsdeel. Op 19 april hebben we af-

scheid van haar genomen tijdens de crematieplechtigheid op de Nieuwe Oosterbegraafplaats.

B.A.V.

Een jubileum

Evenals in april hebben we ook deze maand een jubileum. Op 22 mei viert onze administrateur Maarten Bunt-sma zijn 70ste verjaardag.

Maarten was voorheen woonachtig in de Watergraafsmeer en heeft lange tijd gefungeerd als penningmeester van de Hervormde Diaconie. Na zijn vertrek naar Duivendrecht is hij onze gemeente trouw gebleven en doet hij nu al vele jaren de financiële administratie van de Hervormde gemeente en houdt zich daarnaast onder andere bezig met de ledenadministratie en de administratie van het kerkblad. Hij is daarbij uitermate goed ingevoerd in de automatisering.

Zijn kennis van zaken op het gebied van allerhande administratieve en praktische zaken is heel breed en we hopen dan ook nog lange tijd van zijn diensten gebruik te mogen maken.

Maarten, van harte gelukgewenst met je verjaardag en nog veel gelukkige jaren met Janny en verder allen die je dierbaar zijn!

Collega van Kerkrentmeesters,
Wim van Veeren

Persoonlijk

Een klein voorval van een paar jaar geleden. Ik had net boodschappen gedaan bij een grootgrutter, toen een klein meisje op zo'n elektrisch speeltuig tegen mij riep: Opa! Opa! Ik schrok ervan. Ben ik al zo oud? Ja dus. Dat meisje zag mij als opa. En ook al was ik dat niet, ik had er de leeftijd voor. Dat had ze goed gezien.

Nu is het dan echt zover. Ik kan u melden dat er een kleinkind is geboren. Onze kinderen Bernard en Ema, die na een verblijf van een paar jaar in Tokio nu in Den Haag wonen, hebben een zoon gekregen. Hij heet Leon Kohei en is geboren op 9 april. Het is een prachtig kereltje. Mijn vrouw en ik zijn erg blij met onze kleinzoon en met onze nieuwe status als oma en opa.

B.A.V.

Zieken

Van de zieken noem ik alleen hen die elders worden verzorgd of verpleegd: mevr. J.de Brave in Drie Hoven, hr F. Hobbelman in Wittenberg, hr J.van Leeuwen in Flevohuis, mevr. A.Veen in Buitenhof en mevr. H.L.Vermeij in Amstelhof.

B.A.V.

Jubileum Open Hof

Op zondag 7 mei viert de Open Hof zijn veertig-jarig jubileum! Dit heugelijke feit wordt luister bijgezet door een feestelijke jubileumviering die om 14.30 uur zal beginnen.

Deze viering wordt geleid door pastor M.A. van Gaalen - van Veen. Verder werkt mee het Zangkoor Boven 't IJ.

Let wel: hiermee vervalt op deze dag de dienst van 10.00 uur in de Open Hof.

Elisabethbode

Beste mensen, het is alweer mei. Terwijl ik dit schrijf in april nog wisselend weer: regen, zon en fris, maar ik hoop dat het er buiten wat beter uitziet als u dit leest.

Waarom dit bericht? Wel, het is me gebleken dat sommige mensen die zijn geabonneerd op de Elisabethbode vorig jaar nog niet hebben betaald. Zoudt u dat alsnog willen doen? En als u dan toch bezig bent, betaalt u dan svp ook gelijk voor dit

jaar. Let er echter wel op dat het abonnementsgeld dit jaar is verhoogd naar €26,90 per jaar. U kunt het bedrag overmaken naar postgiro 4811564 ten name van Lectuurverspreiding Gereformeerde Kerk Watergraafsmeer, Curiestraat 18, 1098 RV Amsterdam.

Hartelijk dank voor uw medewerking.

Rina Bodzinga

Verslag van een reis naar Roemenië

Kort geleden hebben we weer Roemenië bezocht, in 2005 zijn we er niet geweest (wel zijn de treilers er heen gegaan om de nodige goederen af te leveren) om reden dat Jan (onze chauffeur) in april een nieuwe heup kreeg en Jeltje, zijn vrouw een nieuwe knie. Nu waren ze beide weer in staat om mee te gaan. De hulp is daar nog steeds erg gewenst. Na een jaar afwezigheid konden we alleen constateren dat de wegen nog zeer slecht zijn, zeker na de winter, het was soms zigzaggen over de weg. De families die we bezochten waren blij ons te zien; we ze zijn ons nog niet vergeten. Zo was het ook bij het Kankerhospitaal waar we bedden, dekens en lakens brachten, bij het Infectie hospitaal werd een zelfde pakket afgegeven. De dankbaarheid uitte zich met het bijpraten met een bekertje frisdrank en een schaalje zoutjes. Bij ds. Maria Boqua Kiss (de dominee van het dak, zo worden wij genoemd omdat de Watergraafsmeerse gemeente van De Bron heeft bijgedragen aan de bouw van het dak van hun kerk) hebben we tandpasta en nog wat kleinigheden afgegeven, die zij met Pasen aan vrouwelijke gevangenen uit kan delen. We vroegen waarom deze vrouwen gevangen zaten en toen hoorden we dat

de meesten eten voor hun kinderen hadden gestolen. We hebben circa 28 adressen bezocht, onder andere het gymnasium waar we gordijnen afgeleverd hebben; verderschoolmeubelen voor een school, spelmateriaal voor een kleuterschool; bij weer een andere school, waar een lerares handenarbeid wilde geven materiaal hiervoor achter gelaten. Het is teveel om op te noemen, maar het grootste deel is toch, dat er nog steeds kleding voor grote en kleine mensen nodig is. De eerste zondag dat we er waren hebben we een doopdienst in de Baptisten kerk meegemaakt, voor ons heel apart. Onder het preekgestoelte is een klein bazine, de achterkant bestaat uit twee grote deuren (dat was ons niet eerder opgevallen) die geopend een schilderstuk toont van een rivier. Het water moet op temperatuur worden gebracht door elementen en daar was de kerkmeester verantwoordelijk voor, dus om de paar uur (ook 's nachts) controleren of het water goed warm werd. Na de doop van één oudere mevrouw en drie jonge mensen kwamen ze omgekleed weer terug en werd de dienst voortgezet. Het was een dienst met veel zang en wij hebben er een goede herinnering aan. De rest van de week was goederen

afleveren op verschillende adressen en neem van mij aan dat we wat afgesjouwd hebben in die tien dagen.

De tweede zondag waren we in Cluj Napoca daar zijn we naar de kerk geweest, vanaf 1990 komen we hier al. Hier ging een Schotse dominee voor, dit was voor ons beter te volgen. Door Laslo Adrianie, de dominee, werden wij ook uitgenodigd voor een muzikale uitvoering van zijn gezin. Ze bespelen o.a. piano, fluit, viool en cello, leuk hoor. We hebben, bij wijze van spreken de kinderen geboren zien worden. Ds. Laslo heeft ook de nodige zorgen in de kerk. Zijn radio-uitzendingen voor oudere gemeentelieden staat namelijk op de tocht. Zijn geldstroom is opgedroogd en als er niets meer binnen komt, moet dit heel belangrijke werk ophouden. Helaas!

Zo is aan onze reis weer een einde gekomen, op alle fronten bijgepraat en nieuwe aanvragen aan de vragenlijst toegevoegd. Na een goede terugreis (maar wel veel wateroverlast gezien) kwamen we gezond en wel 6 april weer thuis.

Met de hartelijke groeten, ook van mijn reisgenoten,

Truus Mentink

Mededelingen vanuit de diakonie

Hartelijk dank dat u de paasgroetkaart weer heeft "gekocht", het is voor de gevangenen belangrijk dat ze weten dat ergens toch aan hen gedacht wordt.

De wereldwinkel van 9 april heeft voor € 182,- aan goederen verkocht. Ook hiervoor onze dank. Hebt u de twee fotocollages achter in de kerkzaal al gezien? Deze zijn

afkomstig uit Uganda, waarheen we vorig jaar een bedrag hebben kunnen overmaken uit de opbrengst van de vorig jaar gehouden rommelmarkt. Daar zijn de mensen erg dankbaar voor, er zijn schriften en potloden en wat er al zo nodig is om les te geven, voor gekocht. Het is heel belangrijk dat de weeskinderen leren lezen en schrijven,

zeker nu er geen ouders meer zijn om hen te stimuleren. De grootouders en buddy's hebben deze taak overgenomen, maar er is ieder jaar weer een ander ondersteuning nodig, dus!!!

"Van harte aanbevolen!"
Met vriendelijke groeten

Truus Mentink

Kerk en Ramp

De Algemene Kerkenraad had bedacht dat wijkerken zich moeten voorbereiden op een ramp, juist op de chaotische eerste 72 uur, via een training en een minirampenplan: wie heeft de sleutels, wie bel je als de koster vakantie heeft, wie kan besluiten of de kerk opengaat en

wat kan deze kerk bieden? En kan er enige stedelijk coördinatie zijn? Cees van Duijn vertelde zijn verhaal aan dominees en koster in de Protestantse Kerk Amsterdam, op de training Kerk & Ramp. In die training, verzorgd door De Schinkel, zat een oefening voor een kerkenraadsvergadering. Iedereen zat net lekker in zijn rol - tot er veel misbaar op de gang was.

Een ramp in de Schinkel

Een verhitte politieagent stormt binnen: "Hier in de Schinkel zijn bij de

"Hoe naïef kan een mens zijn. Mijn vrouw en ik liepen op een zonnige julidag in Londen langs de Theems. We hoorden steeds meer sirenes, zagen zwaailichten, politiebusjes. Zeker wat gebeurd..." vertelt Ds. Cees van Duijn. **"We liepen verder, naar Buckingham Palace, naar Changing the Guard. Een politieman met mobilfoon lastte het af en kalm verzocht hij ons uiteen te gaan: 'Vanmorgen was er een incident; alles is onder controle nu'. Vlak er na hoorden we een radio: Extra nieuws! Bomexplosies, hartje Londen! Meteen zetten we onze mobiel aan: drie ongeruste berichtjes van de kinderen, met instructies: ga naar binnen. We waren vlakbij de kerk All Souls voor de middagpauzedienst. De liturgie was aangepast, we hebben veel gebeden en gezongen, bleven er lang met allerlei mensen praten. Wat goed dat een kerk dan open is!"**

brug twee boten met kerosine en chemicaliën op elkaar geklapt, veel gewonden, mag de kerk hier open voor eerste opvang? Ja? Dan komt er straks iemand met meer instructies!" en weg was ze. Daar zat de kerkenraad... Wat nu?

De koster bleven het rustigst: we moeten wachten op instructies, we moeten onze eigen veiligheid eerst checken: ramen en deuren dicht vanwege chemische troep, niemand het pand uit - ook niet de man die nu naar zijn kinderen moet omdat die alleen thuis zijn. Een Rode Kruis medewerker komt binnen: "Zijn hier brandcards? EHBO-koffers? Alle stoelen en tafels aan de kant om ruimte te maken voor gewonden." Dat gebeurt - iedereen wil graag wat doen. Daarna stonden we elkaar wat aan te kijken: goed, wat nu? Intussen komt er iemand van de pers binnen met een draaiende camera: "Ja, ik mag hier filmen, hier komen straks de gewonden binnen, wat gaat u doen?" Terwijl een koster de persman kalm te woord staat, be-

ginnen anderen te protesteren: "Die man moet weg! Van wie mag hij hier filmen?!" Ook de politieagent komt terug, probeert ons instructies te geven terwijl ze op haar mobiel nieuwe informatie binnenkrijgt over gewonden en doden - "Hoeveel zei je? Twaalf?" - en wij kijken elkaar aan: oei! Kortom, in 15 minuten zat iedereen er

middenin!

Gestructureerd improviseren

In de training Kerk & Ramp ging het om de eerste 72 uur, wanneer de chaos het grootst is. Hoe creëer je daarin rust en overzicht? Wat kun je tevoren al bedenken en regelen? Uit simulatiespel en verdere informatie vloeide een rits vragen en uitzoekpunten waarmee wijkerken aan de gang kunnen om hun eigen instructies 'wat te doen bij een ramp' te maken: bel-lijsten, sleutelplannen, plattegronden.

"Nu spelen we een kerkenraad - die kan meteen beslissen of de kerk open gaat. En we namen aan dat er een koster is. Wij hebben geen koster in de Eltheto. Het koor dat er repeteert, krijgt de sleutel. Stel er gebeurt juist dan iets in de buurt: hoe weten zij wie ze moeten hebben?". "Wie betaalt al die extra uitgaven voor koffie, thee, soep en toiletpapier?" "Hoe ga je eigenlijk met pers om: de een geeft gewoon antwoord en de ander duwt die persman weg". Koster hebben vanwege de verplichte verbruiksvergunning voor het kerkgebouw al contact met de brandweer, hebben vaak een EHBO of BHV opleiding, weten waar brandcards, blusmiddelen en EHBO-

Rampenteam Protestantse Kerk Amsterdam

ramp@protestantsamsterdam.nl
tel 020 - 301 65 00

Kerkelijk Bureau,
Hunzestraat 87
1079 VW Amsterdam

Frits Blok, Amsterdam, tel 020 - 692 17 34
Willemien Boot, Amstelveen tel 020 - 640 61 02 / 062 47 47 651
Margriet Drent, Amersfoort tel 033- 461 52 48 / 06 - 41 01 32 52
Age Kramer, Egmond aan Zee tel 072 - 506 20 48 / 06 - 405 911 00

koffers zijn en hoe verwarming, licht en het koffieapparaat werken.. Ze weten wat hun gebouw aan kan. De kosters van De Ontmoeting vertellen hoe hun gebouw eerste opvanglocatie is voor een ramp in het Westelijk Havengebied. Ze weten waar de gewonden gebracht worden, welke kamer het verbindingcentrum wordt. Predikanten en buurtdiakenen hebben vaak contacten in de wijk, met stadsdeel, buurtregisseur, andere kerken en moskeeën.

Stedelijk kerkelijk rampenteam
Op het Kerkelijk Bureau in de Hunzestraat wordt bij een grootschalige ramp het rampenteam bijeengeroepen. Dat is het centrale punt voor informatie vanuit en aan de wijkkerken, voor kerk en de gemeentelijke overheid, pers, mensen uit andere kerken, andere regio's. Als de overheid tien geestelijke verzorgers vraagt, gaan zij bellen. Als de gemeente vraagt: Kan de Westerkerk snel open, de koster is niet thuis - dan heeft het bureau een reserve-set sleutels (tip van de koster in de

training). Alle wijkkerken maken een eigen rampenplan toegesneden op hun locatie: wie zijn snel te bereiken, wie hebben sleutels, telefoon - en wie bel je als nr 1 niet thuis is? Die gegevens en reserve-sleutels zijn ook op de Hunzestraat. Het rampenteam heeft contact met rampenambtenaren van de stedelijke overheid (DWI en GGD) over de inzet van mensen en gebouwen.

Willemien Boot

'Treinkaartje' van kerk zorgt voor verwarring

Treinkaartjes voor de 'Intercity bestemming Pasen' bezorgen treinconducteurs deze week extra werk. Een aantal reizigers heeft niet door dat de kaartjes van de paasactie van de grote kerken geen officiële vervoersbewijzen zijn en stapt met het gele exemplaar gewoon in de trein.

Bijna 400 plaatselijke kerken doen deze week, de zogenoemde goede week voor het paasfeest, mee aan het project 'Intercity bestemming Pasen'. Christenen nodigen familie, burens en kennissen met een 'treinkaartje' en een 'reisgids' uit om deze week de vieringen mee te maken.

Het promotiemateriaal voor deze ludieke paasactie bestaat onder andere uit een geel kaartje dat overeenkomsten vertoont met het vervoersbewijs van de Nederlandse Spoorwegen.

„Hoewel er niet op stond dat het geen officieel vervoersbewijs was, dachten we dat het wel duidelijk

was dat het geen echt treinkaartje was”, aldus een woordvoerder van de paasactie. „Totdat de NS bij ons aan de bel trok.”

Volgens de NS is er verwarring over de goedgelijkende kaartjes. Reizigers denken namelijk dat ze van zondag 9 tot zondag 16 april op vertoon van het kaartje gratis mogen reizen.

„Dat is absoluut niet zo”, waarschuwt een woordvoerder. „De enkele tientallen gesnapt 'zwartrijders' hebben van ons een waarschuwing gekregen en geen boete, maar we zijn hier natuurlijk niet blij mee.”

De kerkgenootschappen hebben inmiddels de kleur van het kaartje aangepast en erop vermeld dat het geen echt treinkaartje is.

„Het is een treinkaartje naar de kerk, maar daar moet je wel met eigen vervoer naar toe komen”, zo benadrukt de woordvoerder.

Germa Graveland

Postzegels

Beste mensen van de Bron,
Allereerst hartelijk dank voor het door u verzamelde en opgestuurde pakket met kaarten en postzegels. We hebben dit nagekeken. Wat een mooi spul, hier kunnen we wat mee.

Als u voor ons wilt en kunt doorverzamen, heel graag. Wij zijn heel blij met hetgeen u ons toestuurde. U groetend,

*Fam.G.Boer
"Kerk in Aktie"*

Gemeenten en jongeren op de KerkenWerkdag 2006

Het Protestantse Dienstencentrum Noord-Holland nodigde gemeenten en groepen jongeren uit om tijdens de KerkenWerkdag op zaterdag 13 mei een presentatie te houden over de wijze waarop zij omgaan met het geloofsgesprek. U kunt hen ontmoeten, hun verhaal beluisteren en zelf ervaren hoe je het geloofsgesprek aan kunt gaan. Hieronder kunt u lezen om welke gemeenten en groepen jongeren het gaat.

Wist u dat er naast het hotel 'De Rijper Eilanden' een tent wordt neergezet, waar van alles te doen is over de nieuwe visie van de Protestantse Kerk 'de Verwondering'? U kunt in gesprek gaan met Bas Plaisier (algemeen scriba) en Haaije Feenstra (algemeen directeur). In de tent kunt u ook de website van 'De Verwondering', lachspiegels en toverballen tegen komen.

'True Colours' te Huizen, vieringen waar jongeren hun stem laten horen!

"Wij hebben gekozen voor eigentijdse onderdelen en multimediale middelen. Door middel van bijvoorbeeld een sketch, een dating-show of ontmoeting met een bekende Nederlander proberen we het thema dicht bij de jongeren te brengen. We wilden dat jongeren de ruimte krijgen en zich relaxt kunnen voelen. Daarvoor hebben we een huiselijke sfeer nodig. Met mooie stoelen, met een hapje en een drankje en met soms een DJ die op de achtergrond muziek draait," vertelt Martin Geerts, één van de betrokken jongeren. Tijdens de KerkenWerkdag kunt u met de jongeren in gesprek gaan.

Paasavondwandeling te Oudkarspel

Al negen jaar organiseert een groep gemeenteleden van de Protestantse Gemeente Langedijk-Noord een wandeling in de vroege avond van

Stille Zaterdag. Joke Tanja meldt: "Noem het een stille tocht, of spiritueel sportief lopen in de lijdenstijd. Onderweg gaan de deelnemers met elkaar in gesprek. Gemiddeld komen er negentig deelnemers op af. Dit jaar hebben we voor het eerst speciale opdrachten voor jongeren. Het eindpunt is een Paaswake om 22.00 uur." Joke Tanja en Gorit van Berkum kunnen u er alles over vertellen.

Renovare te Opperdoes

Arie Hoosbeek is ouderling voor het kringenwerk. Op de startzondag in 2005 werd het aanbod van Renovare gepresenteerd. Twee groepen gingen gelijk aan de slag met dit boekje van Nynke Dijkstra. Een derde en vierde groep volgden. Arie Hoosbeek: "Het is boeiend om te ontdekken welke christelijke tradities jouw leven bepaald hebben tijdens de opvoeding of latere groei. Vooral een ontspannen opening, bijvoorbeeld met een zelfgemaakte puzzel van Winnih de Poeh is belangrijk. De puzzelstukjes zijn symbolisch bedoeld: het ene stukje vult het andere aan. Al pratend merk je vaak dat de ene traditie de andere aanvult."

Verder zijn er presentaties uit:

Broek op Langedijk: U2-muziek m.m.v. ds. Jan Andries de Boer
Wognum: Vieringen van de Westfriese Ekklesia m.m.v. Hester Smits
Huizen: Filosofisch spiritueel eetcafé 'Leeftocht' m.m.v. Lenie van de Ende
Enkhuizen: tienerontmoetingen m.m.v. Carla Hogeweg
Huizen: peuter- en kleutervieringen 'Kom in de kring' m.m.v. ds. Hanneke Borst
's Graveland: het intergeneratieve gesprek m.m.v. ds. Lia Davidse
Castricum: de spiritualiteit van levensverhalen m.m.v. ds. Marianne Beitler

Hoogkarspel/Blokker: gespreksgroepen en kerkdiensten rond het blad Open deur m.m.v. ds. Ineke van Middendorp

Workshops op 13 mei 2006:

1. Bas Plaisier vertelt over het waarom en hoe van het geloofsgesprek in de Protestantse Kerk in Nederland.
2. Otto Sondorp neemt u mee in de wonderse wereld van het digitale geloofsgesprek.
3. June Beckx brengt ons in contact met andere culturen in Nederland.
4. Willemien Wikkers introduceert het kaartspel 'Samenspraak-Levenskaart'.
5. Chris van Andel spreekt over de vorming van nieuwe gemeenten.
6. De band van 'Psalmen voor Nu' zingt en geeft uitleg over eigentijdse psalmen.
7. Maddy Blokland leert ons hoe je eigenlijk met elkaar in gesprek raakt.
8. Wielie Elhorst brengt jongerenvereniging 'Kerosine' (Heemstede) en jeugdkerk 'Linkz' (Haarlem) met elkaar in een spannend gesprek.

Meldt u aan voor de KerkenWerkdag! Gebruik de antwoordkaart, die in uw gemeente verspreid is, of meldt u on-line aan op www.noordholland.pkn.nl.

Burret Olde

Financiën

Verantwoording

De afgelopen maanden ontving ik voor de kerk €10,- voor de preek op schrift. Hartelijk dank.

B.A.V.

PKN schrapt niet in artikel 36

De Protestantse Kerk wijzigt artikel 36 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis niet. De synode wees vrijdagavond in Lunteren een bezwaarschrift af dat was opgesteld door gereformeerd emeritus-predikant dr. C. van de Vate en doorgestuurd door de gereformeerde classis Bommel-Tiel. Volgens Van de Vate is de zinsnede dat de overheid tot taak heeft alle afgoderij en valse godsdienst te weren en uit te roeien, in strijd met de Bijbel en moet dit gedeelte uit het artikel worden geschrapt. Slechts vijf synodeleden waren het met hem eens.

Diaken E. de Vries, aankomend stadsdeelraadbestuurder in Amsterdam, gaf aan dat de tekst geen enkele betekenis had voor zijn dagelijks werk. Hij was niet van plan om de vijf moskeeën en de sikh- en hindoe-tempel in zijn gebied te laten sluiten. „En het artikel heeft ook geen betekenis voor mijn kerk. Mijn kerk gaat de dialoog aan met andere religies om een samenleving op te bouwen naar de bedoeling van het evangelie.”

Met het besluit om het bezwaarschrift af te wijzen, steunde de syno-

de de conclusie van een synodecommissie die het zogenaamde gravamen had onderzocht. Ook de adviesorganen van de synode, de Generale Raad van Advies en de Raad van Advies voor het Gereformeerd Belijden, pleiten ervoor niet te snijden in het belijdenisartikel.

Een gravamen is een ernstig bezwaar tegen een onderdeel van het belijden van de kerk. Om gelijk te krijgen, moet blijken dat het gedeelte in strijd is met de Bijbel. Volgens synodeadviseur prof. dr. G.G. de Kruijf komt een gravamen maar zelden voor, soms decennialang niet.

Hoewel de Generale Raad van Advies wel de conclusie van de synodecommissie steunde, had voorzitter De Kruijf kritiek op de kwaliteit van het rapport. „Er wordt gezegd dat artikel 36 niet in strijd is met de Heilige Schrift. Maar de onderbouwing daarvan ontbreekt.”

Ds. A. Haasnoot viel de voorzitter van het synodeadviesorgaan bij. Ze had meer bijbelse onderbouwing willen zien. „Dit is wel een behoorlijk gemis.”

Commissielid M. Burggraaf betoogde dat niet allereerst naar de bijbels-

theologische argumentatie is gekeken, maar vooral naar de tijd waarin het belijdenisgeschrift is ontstaan. Er staan volgens hem echter wel een paar bijbelse argumenten in het rapport. Tien synodeleden stemden daarom tegen het onderdeel in het besluit dat Van de Vate niet heeft aangetoond dat de oorspronkelijke tekst van artikel 36 in strijd is met de Bijbel.

Na afloop van de synodezitting toonde Van de Vate zich uiterst teleurgesteld. „Ik heb met een hele rij schriftbewijzen aangetoond dat het artikel in strijd is met de Bijbel. Hier is niets tegenover gezet. Dit is een afgang voor de synode.”

Het rapport van de synodecommissie gaat naar een commissie van hoogleraren die momenteel onderzoekt of er een herziene uitgave van de belijdenisgeschriften moet komen.

synodebestuur bekijkt de komende tijd of een brede discussie over de verhouding tussen kerk en overheid mogelijk en wenselijk is.

*Overgenomen uit:
Nederlands Dagblad*

Levenskunst vanuit christelijk perspectief

De kunst van de overgave

Sinds enkele jaren is 'levenskunst' weer helemaal in. "Waarom? Kennelijk is de tijd er rijp voor", concludeert dr. Stephan de Jong die zelf enkele boeken over het thema schreef. Bij het christelijk studieceterum ICS verscheen de bundel Het volle leven (ISBN: 9023917987) waarin verschillende auteurs hun visie geven op levenskunst.

Het leven als kunstwerk. Daarover

gaat de filosofie van de levenskunst. De klassieke Griekse filosofen zochten al naar inzichten en oefeningen om het leven in gezonde banen te krijgen. Sinds enkele jaren is levenskunst weer helemaal in. Waarom? Kennelijk is de tijd er rijp voor. Het woordenboek van de moderniteit kent nieuwe termen: zelfontplooiing, keuzebiografie, zelfverantwoordelijkheid. De leefregels van de tradities en religie zijn minder vanzelfspre-

kend geworden. Mensen worden zelf verantwoordelijk geacht voor de architectuur van hun bestaan. In het politieke debat krijgen deze gedachten ideologisch vorm in de programma's allerlei verantwoordelijkheden bij de individuele burger terug te leggen -- denk aan gezondheidszorg, sociale voorzieningen, pensioenen. Ook de levensloopregeling heeft de wens tot zelfbepaling van het eigen leven als achtergrond.

Mensen zijn gedoemd te kiezen. Maar wat en hoe? Populair-filosofische publicaties en zelf-hulpboeken reiken de zoekende mens de hand, en zijn hoog als het om verkoopcijfers gaat.

Ook vanuit theologische hoek groeit de belangstelling. Enkele vruchten van deze belangstelling zijn verzameld in de bundel *Het volle leven*, een publicatie van het christelijk studiecentrum ICS. (voor geïnteresseerden: www.ic-snet.nl). Hoe verschillend de bijdragen aan dit boek ook zijn, er vallen enkele rode draden te ontwaren. Een eerste rode draad is een zekere allergie; niet zozeer voor levenskunst op zich maar voor de vermoeiende plicht tot voortdurende bespiegeling, kiezen, verantwoordelijkheid die de lezers wordt opgelegd.

W. Schmid is één van de bekendste schrijvers op het gebied van levenskunst. Erik Borgman geeft in zijn opstel uiting aan zijn irritatie over Schmid's goedbedoelde weigering iets te willen voorschrijven, wat uitloopt op het waardenvrije refrein: wat vind je er zelf van? Ook Teusjan Vlot geeft blijk van bedenkingen op dit punt. Levenskunst wil moderne mensen tegemoet komen die permanent voor keuzes staan, maar scheept hen op met nieuwe vragen. 'Door de voortdurende confrontatie met het zelf en de permanente reflectie daarover, verdwijnt de kern van het leven, namelijk een onbevangen en direct kunnen staan in de wereld.

Juist op dit punt breken de auteurs van *Het volle leven* een lans voor een typisch christelijk accent: overgave. Dit vormt een tweede rode draad in het boek. Robert Doornenbal laat zien dat de vroege christenheid veel overnam van antieke filosofische stromingen die zich bezighielden met levenskunst. Dat kwam doordat veel christenen aanvankelijk een seculiere filosofische scholing hadden gehad. Maar er was een verschil. Bij antieke filosofen als Sokrates, Plato en Aristoteles draaide het om zelfverlossing. Zij waren 'zonder meer religieus, maar zij kenden geen goddelijke Ander met wie je een relatie kon hebben'.

Het christendom kent de genade, wat een dimensie van troost en zelf-relativering toevoegt. Ook Borgman benadrukt dit. Het leven uit genade heeft die uitwerking dat het 'mij in een ruimte plaatst die ik niet hoef te maken, maar waarin ik kan gedijen. Het is allemaal geen verheven levenskunst, maar dat is doormodderen, bij stukjes en beetjes. En ik geloof dat dat goed is, omdat op deze manier blijkt dat ik mijn eigen wils- of overtuigingskracht tegenkom, ervaar die werkelijk 'van elders'is.'

Op sommige momenten wordt dit boekje de christelijke levensvisie tegenover de filosofische levenskunst gezet, vooral op het punt van leven uit genade versus zelfbepaling, Ik zou zeggen; kan het leven uit genade ook niet de bedding zijn waarin ik op zoek kan gaan naar de kunst mijn leven vorm te geven?

Maar zo heet wordt de soep niet gegeten blijktens de ook positieve waardering van levenskunst. De auteurs proberen elementen ervan vruchtbaar te maken voor een christelijke levenskunst. In een mooi opstel schrijft Judith Gerkema-Mudde over haar werk als geestelijk verzorgster in een hospice, een verzorgingshuis voor mensen in terminale fase van hun leven. Zij beschrijft wat loslaten en verlies betekenen: de aantasting van je eigenwaarde, de krenking van je rechtvaardigheidsbesef ('waarom?'), het ontnomen worden van je toekomstdromen. Zij wijst op de waardevolle veranderingen die het lijden kan opleveren, bijvoorbeeld het opengaan voor anderen. Ook zijn er praktische inzichten die helpen staande te blijven; realisme en humor bijvoorbeeld. Zo worden er praktische inzichten geboden voor een pijnlijk levensgebied.

Stuurmanskunst

Frits de Lange schetst hoe christelijke levenskunst eruit zou kunnen zien. Hij noemt drie bouwstenen. De eerste is 'stuurmanskunst'. Hierin komen afhankelijkheid en onafhankelijkheid samen. In de metafoer van de zeiler – zo oud als de klassieke filosofie zelf – komen beide samen; de activiteit, de beheersingstechniek, het sturen én het je gewonnen geven aan de onbeheersbare en

onvoorspelbare wind en golven.'

Het leven brengt je op wegen die je niet wilt, maar met je vermogens - zoals doelgerichtheid, zelfkennis, zelfcontrole, morele gevoeligheid en wijsheid (het timmermansoog van de levenskunstenaar) – kun je toch koers houden. Andere bouwstenen voor een christelijke levenskunst zijn volgens De Lange de kunst van vriendschap – steeds belangrijker in een wereld waarin meer en meer op onszelf worden teruggeworpen – en de kunst om de overgave – je in Gods hand weten als je aan de grenzen van je kunnen bent gekomen.

Christelijke levenskunst heeft een oog voor de tragiek in het leven.

Prachtig wordt dit verwoord door de verhalenverteller, muzikant en theoloog Gottfrid van Eck. Geïnspireerd door de wijsheid van het chassidische jodendom wijst hij op de clown als voorbeeld van levenskunst: Waar we in onze samenleving het liefst de kunst van het winnen en van de goede prestaties willen beoefenen – in de hoop op applaus en erkenning – daar zegt de clown: probeer een goede verliezer te zijn. Zie de schoonheid van je fouten en gestuntel. Leer incasseren en veroordeel jezelf niet als het mis gaat Een clown geeft zich over aan het moment en zegt: 'Het is zoals het is, het komt zoals het komt.

Het volle leven is een mooie bundel geworden. Ik zou zeggen: een must voor ieder die vanuit christelijk perspectief wil nadenken over levenskunst. De bijdragen weten de levenskunst op kritische wijze te waarderen en leggen eigen christelijke accenten. Hier wordt werkelijk praktische theologie geboden.

*Overgenomen uit:
Het goede leven van 25 maart 2006*

Wij hebben misschien meer moeite met de gelovige dan met de ongelovige Thomas. In elk geval waarderen wij het in hem dat hij de moed heeft om bij het verhaal over de opstan-ding te twijfelen, het niet te geloven. Als iemand ons zou vertellen dat hij een pas gestorvene weer levend heeft zien rondlopen ... we zouden hem meewarig aankijken of opmerken dat zijn fantasie hem parten heeft gespeeld. Wij herkennen Thomas gemakkelijker in zijn ongeloof dan in zijn geloof. En dat kan er toe leiden dat het verhaal niet meer goed bij ons landt.

Thomas en wij

Wat was er eigenlijk met de ongelovige Thomas aan de hand? Tegenwoordig wordt van Thomas een modern mens gemaakt, die nuchter is, die zich geen verhaaltjes op de mouw laat spelden, die gelijk een moderne wetenschapper bewijzen wil zien alvorens iets aan te nemen enz. Zo halen we hem naar ons toe, plaatsen hem als het ware in onze wereld, om hem te begrijpen, om via hem ons zelf beter te begrijpen in onze pogingen te geloven.

Maar zou het niet beter zijn het verhaal uit te leggen en aan te vullen vanuit de situatie? Waarom was Thomas er de eerste keer niet bij toen Jezus aan de discipelen verscheen? Thomas had zich kennelijk teruggetrokken. Waarom? Het ligt voor de hand te denken dat Thomas boos was, dat hij intens boos, ja woedend was.

Thomas had immers veel van Jezus verwacht. Hij had gezien hoe Jezus de kwaadwillendheid, het bedrog en al de machtsspelletjes van de mensen doorzag en ontmaskerde. Hij had meegemaakt hoe Jezus aan vastgelopen mensen weer een toekomst gaf. Hij had ademloos naar Jezus geluisterd toen hij een andere weg wees, die van vertrouwen op God en van onbaatzuchtige liefde. Thomas kon met deze Jezus het leven aan. Hij liep als het ware al voorop in de optocht van de aanstaande overwinnaars de toekomst van het koninkrijk van God tegemoet. De oude wereld, die van de slechte mensen, die zou worden weggevaagd.

Maar hoe anders was het gelopen. Zijn droom was met de kruisiging en het sterven van Jezus weggevaagd. De optocht waarin hij dromend voor-

op liep, die was uiteengespat. Er waren geen legioenen engelen gekomen om het tij te keren, om alle boosaardige lieden weg te vagen, om het Koninkrijk van God op staande voet te stichten. De hemel was gesloten gebleven en Jezus was begraven. Eind kwaad, al kwaad. Thomas, volkomen gedesillusioneerde, stond er ineens helemaal alleen voor, met een gestrand verleden, met een toekomst zonder uitzicht. Hij was totaal gefrustreerd en geblokkeerd in onmacht en woede.

Zo ongeveer moet het gegaan zijn. Thomas bleef die eerste keer niet zomaar weg. En daarna toch nog gaan geloven? Na die eerste keer is Thomas toch weer gekomen, terug in de kring van de discipelen. Met op de bodem blijven zitten van de put van woede, van hopeloosheid en onmacht kom je geen steek verder. Hoe dan ook, je moet verder. Met het verhaal dat zij Jezus gezien hadden, zetten de discipelen een deur op een kier. Er viel een streepje licht naar binnen in het donkere kot van Thomas' leven. Mensen hopen tegen beter weten in. Zo ook Thomas, hij gelooft niets, hij verwacht niets, maar toch hij staat op en hij gaat. En dan, die tweede keer, Jezus komt en hij richt zich tot Thomas afzonderlijk. Hij geeft aan dat hij begrijpt dat voor Thomas woorden niet genoeg zijn, om toch weer te gaan geloven. Hij nodigt hem uit de wonden te voelen.

Ik moet daar even op ingaan. Het gaat hierbij om meer dan het leveren van het ultieme bewijs voor een identificatie: met eigen handen voelen, wat nog verder gaat dan zien.

Uiteindelijk, als ik de tekst goed begrijp, is dat voelen niet meer nodig geweest. Thomas ziet en Jezus zegt: 'Omdat je me gezien hebt, geloof je'. En voor ons staat er bij: 'Gelukkig zijn zij die niet zien en toch geloven'.

Het gaat om meer dan een identificatie, om meer dan de vraag of deze verschijnende Jezus de gekruisigde Jezus is of niet. Wij moeten tegenwoordig desgevraagd aan een ambtenaar van politie laten zien wie we zijn, door het tonen van een identiteitsbewijs, paspoort of rijbewijs. Maar dat het hier om iets anders gaat dan een simpele identificatie, dat blijkt uit de reactie van Thomas. Hij zegt niet: inderdaad, u bent de Jezus van voor de kruisiging. Hij spreekt uit de woorden: 'Mijn Heer, mijn God'.

In het denkklimaat van toen was de gangbare opvatting dat het goddelijke niets te maken had met de materie, met de natuur, met het lichamelijke. Daar was God te verheven voor. En als we nog plaats laten voor het goddelijke, dan denken wij daar niet anders over.

Als we in God geloven dan behoort hij voor ons tot een ander domein, dat van het spirituele, het hogere, het bovennatuurlijke.

Daarom was toen en is ook nu nog de opstanding van het lichaam een niet in te kaderen voorstelling. We hebben er geen acceptabele plaats voor in onze wereldvisie. Aan een reis van een onsterfelijke ziel naar een bovennatuurlijke wereld, daaraan willen mensen soms nog wel op de een of andere manier geloven, maar aan opstanding van de hele mens met lichaam en al, zij het in

een andere constellatie dan de ons vertrouwde, dat klinkt ons ongeloofwaardig in de oren.

Hoe zat het met Jezus zelf? Was hij daar als geest, of als visionaire verschijning of als mens met lichaam en geest? Hoe was en kwam hij in de nabijheid van de discipelen? Het is de vraag naar de realiteit van Pasen. Die vraag kennen we uit de debatten over de vraag of Jezus als of niet lichamelijk uit de dood is opgestaan. Als we daarover nadenken en spreken, dan moeten we vragen: Wat bedoelen we met 'lichamelijk'? Anders blijft het debat in verwarring steken.

Een week na de Paaszondag, zo lezen we, kwam Jezus naar de discipelen toe, terwijl de deuren gesloten waren. Dat doet denken aan een geestverschijning, maar, zoals uit het vervolg blijkt, het was allerm minst een verschijning van geest alleen. Het was Jezus zelf, met een lichaam waaraan de wonden van de kruisiging te voelen waren. Hij die kwam, was geen ander dan hij die rondtrok om te prediken en te genezen en ten slotte aan het kruis stierf.

Maar ook maakt de evangelist duidelijk dat opstanding niet een terugkeer is in het gewone aardse leven, niet een soort reanimatie, niet het resultaat van het opkalefateren of restaureren van een lijk. Door opstanding belanden mensen in een andere, ons hier op aarde onbekende wijze van bestaan. Wel is het een natuurlijk bestaan, maar dan in een andere werkelijkheidslaag van de natuur. Daar waar wij mensen geen toegang toe hebben tenzij wij de reis maken door de dood heen. Paulus heeft geprobeerd dat onder woorden te brengen. Hij sprak van een geestelijk, een vergeeste-lijkt lichaam. Hij bedoelt het zelfde als Johannes: Jezus is opgestaan met een echt lichaam dat te zien en te voelen was, hetzelfde waarmee hij gekruisigd was, maar dit zelfde lichaam was tegelijk anders. Het opgestane lichaam heeft een andere natuurlijke constellatie, waarmee het mogelijk is door de gesloten deuren van de ons gewone natuur te gaan.

Voor Thomas was het getuigenis van de andere discipelen dat Jezus hun verschenen was, niet genoeg. Vaak zeggen christenen tegen mensen die vragen stellen en twijfelen: 'Dat moet je geloven'. Dat zegt Jezus ook: 'Wees niet langer ongeloofvig, maar geloofvig'. Maar hij zegt dat pas nadat hij hem getoond had, dat er iets te geloven was. Er moet geloofd worden. Geloven is het kernwoord van dit verhaal. Maar er moet ook iets geloofd worden, en dan ook nog met een goede reden.

Dat iets is niet dat Jezus inderdaad Jezus is. Dat iets wordt uitgedrukt door die woorden: 'Mijn Heer, mijn God'. 'Mijn Heer', d.w.z. Thomas heeft met zijn volgen van en geloven in Jezus toch de goede keuze gedaan. 'Mijn God', d.w.z. dat God niet opgesloten is in zijn eigen spirituele vakgebied, maar dat hij als schepper in de natuur ons ontmoet, op z'n 'bijzonderst' in de uit de dood opgestane Jezus.

Wat Thomas beleed, was veel meer dan hij gezien had. Hij kreeg door Jezus te zien God zelf in het vizier. Daarom is het verschil tussen Thomas en alle latere mensen die niet gezien hebben en niettemin in de opgestane Heer geloven, niet zo groot als het op het eerste gezicht lijkt. Voor hen is de sprong van het geloof nodig, die ook Thomas maakte. Welzeker had Thomas de opgestane gezien, maar de ervaring van het zien is niet beslissend. Het is de beslissing van het geloof die een mens laat zeggen: 'Mijn Heer, mijn God'.

Intussen, als we hierin meegaan met Thomas, en zo met hem willen geloven, dan zijn de consequenties ingrijpend. We moeten dan onze kijk op de werkelijkheid herzien. Door allerlei ontwikkelingen zijn de natuur en God niet meer met elkaar te verenigen grootheden geworden. Denk maar aan de discussie over intelligent design, de gedachte dat de natuur ontworpen moet zijn, dus een ontwerper, een God als schepper moet hebben.

God is via de voordeur van het toneel van de natuur verdwenen, ten

gevolge van een visie waarin de natuur product is van toeval en wetmatigheid. Nu proberen sommigen God via de achterdeur van het intelligent design weer op het toneel te krijgen. Ik zie het liever helemaal anders. Hoe ontoegankelijk voor het goddelijke de natuur nu lijkt te zijn, geen andere plek voor God dan daar. Als mensen die sterven en na dat sterven zich met een lichaam bevinden en kunnen manifesteren, zie dat niet als iets bovennatuurlijks, maar als natuur in een ruimere versie of editie, waar wetenschap geen kijk op heeft en daarnaar dus geen onderzoek kan doen.

God gaat zijn mysterieuze weg over natuurlijke wegen. Hij is niet gekerkerd in enig heilig boek, ook niet in de bijbel. Hij heeft zich niet uit handen gegeven aan kerkelijke machthebbers of profetische spreekbuisen, wat zij ook mogen beweren. Hij is er, ongrijpbaar voor ons, als de Geest, die woont en beweegt zo wijd en diep als de schepping is, en die voor ons op unieke wijze in Jezus Christus zich geconcentreerd heeft. God is niet als wij zijn. Hij maakt zijn plannen anders. Hij speelt met mogelijkheden in oneindigheid. Zijn gang is voor ons onnaspeurbaar en onnavolgbaar. Hij is de Ondoorgroendelijke, het laatste mysterie, dat alles draagt en beweegt, onze wereld haar gerichtheid een levensdrang geeft.

En er is een stem die klinkt, de stem waarmee God mensen nodigt om mee te doen. Vaak is God ver weg voor ons gevoel, is hij in geen velden of wegen te bekennen, en soms komt God heel dichtbij, op onbeschrijflijke hoogtepunten van de geschiedenis. Dan staat hij naast je of vlak voor je. We moeten onze ogen maar goed openhouden en onze harten gereed om te zien en te geloven. Herken hem dan en zeg dan gelovig wat Thomas zei: 'Mijn Heer, mijn God'.

Cornelis H.W. van den Berg

Preek n.a.v. Johannes 20:19-29

De bron 23 april 2006

Activiteiten

Passage

De afdeling Watergraafsmeer van Passage houdt haar ledenbijeenkomst op donderdag 18 mei om 8 uur 's avonds in de kerkenraadkamer van De Bron, ingang Hugo de Vrieslaan 2.

Deze avond komt de heer Wiemer een lezing met dia's houden over "De geschiedenis van de Hugenoten".

U bent allen hartelijk welkom!

Namens het bestuur: G.J. Messink-Kamman.

Agenda

- maandag 8 mei 20.00 uur in De Bron: vergadering van de kerkenraad
- woensdag 10 mei 20.00 uur Simon Stevinstraat 33: contactavond Wakkerbuurt
- maandag 15 mei 20.30 uur Zwaardemakerstraat 54: vergadering leiding kinderdiensten
- maandag 22 mei 20.00 uur in De

Bron: vergadering van het moderamen

't Hoeckhuys

- Zondag 7 mei, zondagmiddaginstuif, 13.30 – 16.00 u seniorensoos: gezelschapspelen en klaverjassen. vrij entree
- Donderdag 4 mei, spreekuur advocaten, 10.00 – 11.00 u
- Maandelijks juridisch spreekuur elke 1e donderdag van de maand
- Ku Nye, 9.30 – 21.45 u Oefeningen afkomstig uit Tibetaanse medische traditie: (inloop om 19.15 u.) € 6.00 per avond.
- zaterdag 13 mei, workshop drama, 4.00 – 16.00 u
- Zondag 14 mei, gedichten bij de thee, 15.30 – 17.00 u Of iets anders: poëziemiddag, vrij entree.
- Woensdag 17 mei, luchtwegaandoeningen, 10.30 – 11.30 u voor-

lichting ATZ

i.v.m. Luchtweg aandoeningen.

- Donderdag 11 mei, kookcafé 17.00 – 19.00 u mee-eten "wat de pot schaft"- prijs incl. Koffie/thee: € 5.00 vooruit reserveren bij 't hoeckhuys
- Vrijdag 12 + 26 mei, bingo met henk, 13.00 – 16.00 u (gratis entree/plankje € 6.00)
- Donderdag 18 mei, familieopstelling, 19.30 – 22.30 u (systemisch werken) € 6.00 per avond, incl. Koffie/thee. € 12.00 indien een persoonlijk thema/probleem wilt inbrengen Uitgebreide folder en aanmeldingen bij 't hoeckhuys
- Zaterdag 20 mei, thoeckhuyslamsterdam, 20.00 – 23.00 u dichters lezen voor uit eigen werk!
- Zondag 21 mei, musicalfilm op groot scherm Calamity Jane met Doris Day, 14.00 – 16.30 u
- Entree € 1.00

Tegen wil en dank - Gebed van Jeremia

God,
U bent me er een!
Jeremia mag het zeggen,
maar u blijft buiten schot
U hebt mij verlokt
met uw gedachten
van vrede en gerechtigheid,
Maar ik zit met het onbegonnen
werk!
Af en toe denk ik
was ik er maar nooit aan begonnen
en had ik U maar
uit mijn gedachten gebannen,
een streep door mijn roeping,
het mes in mijn herinnering!
Soms betreur ik zelfs
de dag van mijn geboorte
en moet ik schamper lachen
om de man die mijn vader kwam
zeggen 'gefeliciteerd met je zoon!'

Jazeker God,
U hebt mij verlokt,

en ik liet mij verlokken.
U was mij te sterk,
U hebt gewonnen
en houdt mij gevangen
in het kielzog
van uw meeslepende gedachten!

Van mijn baan
lusten de honden geen brood
en de mensen lachen me uit
en zeggen
te gek, of simpele ziel.

Dus nam ik mij voor
ik stop er mee
en schrijf gerechtigheid en vrede,
als veel te grote woorden
in het boek van 'stil vergeten'.

Maar het bloed wil kruipen
waar het niet kan gaan,
en U bleef woeden
in mijn hart

als een laaiend vuur,
als een brand in mijn gebeente.
En zo moet ik toch
van U spreken,
tegen wil en dank
U verbeelden
temidden van mijn broeders en zusters.

Maar mag ik dan ook rekenen op U,
en wilt U mij ter zijde staan
om het vol te houden;

Dan wil ik toch blijven zeggen
'Dat U de toekomst bent
voor de armen,
dat vrede en gerechtigheid
elkaar zullen ontmoeten,
en meer van die onmogelijke,
ondenkbare dingen.'

Jan van Opbergen
Overgenomen uit: De Open Poort

Diensten

Zondag 7 mei 2006

De Bron, 10.00
 Voorganger: Ds. Ab Venemans
 Geen Nevendienst
 Tienerdienst: Zolderavond Harda en Henk
 Crèche: Carin te Hoonte
 Collecte: eigen jeugd

De Open Hof, **14.30** !
 Voorganger: Pastor M.A. van Gaalen - van Veen
 Viering 40-jarig jublieum
 Met medewerking van Zangkoor Boven 't IJ

Vrijdag 12 mei 2006

Weeksluiting
 De Open Hof, 19.30

Zondag 14 mei 2006

De Bron, 10.00
 Voorganger: Ds. J. Korf (gastpredikant)
 Nevendienst: Ria van Gerven en Tanja Claassen

Tienerdienst: Zolderavond Harda en Henk
 Crèche: Chantalle van Goethem
 Collecte: eredienst en kerkmuziek

Vrijdag 19 mei 2006

Weeksluiting
 De Open Hof, 19.30

Zondag 21 mei 2006

De Bron, 10.00
 Voorganger: Ds. Kees vd Berg
 Geen Nevendienst
 Geen tienerdienst
 Crèche: Marjo Hobbelman
 Collecte: jeugdweelzijn

Donderdag 25 mei 2006

Hemelvaart oecumenisch
 Koningskerk, 10.30
 Voorganger: Ds. Kees vd Berg e.a.

Vrijdag 26 mei 2006

Weeksluiting
 De Open Hof, 19.30

Zondag 28 mei 2006

De Bron, 10.00
 Voorganger: Ds. Ab Venemans
 Nevendienst: Joukje de Graaf en Hetty Peereboom
 Geen tienerdienst
 Crèche: Frank de Graaf
 Collecte: Roemenië

Zondag 4 juni 2006

Pinksteren
 De Bron, 10.00
 Voorganger: Ds. Kees vd Berg
 Nevendienst: Tanja Claassen en Petra Bloem
 Tienerdienst: Harda en Henk
 Crèche: Linda Schol
 Collecte: zending

De Open Hof, 10.00
 Voorganger: Pastor M.A. van Gaalen - van Veen

Vrijdag 9 juni 2006

Weeksluiting
 De Open Hof, 19.30

Judas, verrader of vriend?

Over navolging tussen ideaal en werkelijkheid
 Toerbrochure 591
 Auteur: Bert L. van der Woude

Wie de naam Judas hoort, weet onmiddellijk van associaties als 'gemene verrader', 'afvallige', 'geldwolf'. Hij is als een van de twaalf rondom Jezus van Nazareth zwarter dan zwart de geschiedenis ingegaan. Zijn naam staat synoniem voor alles wat duister, gemeen en lelijk is. Dit gespreksboekje volgt dit spoor niet, maar gaat een andere richting uit: het luistert naar stemmen die al jarenlang opgaan om Judas in een ander licht te bezien. Niet langer als schurk, maar als iemand die symboliseert hoe mensen kunnen vastlopen in de spanning tussen ideaal en werkelijkheid. Judas wás een

volgeling van Jezus. Hij heeft zijn leermeester misschien wel het beste van al Jezus' volgelingen begrepen. Zijn handelen zou erop gericht zijn het koninkrijk van God dichterbij te brengen. Daarbij ging hij te werk in opdracht van Jezus zelf. Zijn bedoelingen waren zuiver. Uit liefde laadde hij schuld op zich. Er wordt in dit boekje geen heilige of held van Judas gemaakt. Maar een andere kijk op Judas is dringend nodig - het zou wel eens zo kunnen zijn dat we Jezus zonder Judas niet kunnen begrijpen.

Uitgave van de Protestantse Kerk, te bestellen bij Boekencentrum Uitgevers, tel. (079) 362 82 82 of e-mail verkoop@boekencentrum.nl of internet www.themaboekje.nl voor de prijs van €5,50.

1001 hulp- middelen

Over dit onderwerp zal Ingrid Smid, locatiemanager van Welzorg in Buitenveldert, voorlichting en demonstraties geven. Hulpmiddelen helpen bij gebreken door ouderdom of handicap bij de algemene dagelijkse levensverrichtingen. De middag wordt georganiseerd door de Protestants Christelijke Ouderenbond PCOB en wordt gehouden op woensdag 10 mei in De Bron. Inloop 13.45 uur, aanvang 14.00 uur. Van harte uitgenodigd, ook niet-leden.

Wim van Buuren, PCOB